

12.1.2015

B8-0044/2015

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį

Žodžio laisvė Turkijoje: neseniai įvykdyti žurnalistų bei žiniasklaidos įmonių vadovų suėmimai ir sistemingai žiniasklaidai daromas spaudimas Turkijoje (2014/3011(RSP))

Takis Hadjigeorgiou, Neoklis Sylikiotis, Patrick Le Hyaric, Josu Juaristi Abaunz, Curzio Maltese, João Ferreira, Inês Cristina Zuber, Miguel Viegas, Lidia Senra Rodríguez, Javier Couso Permuy, Paloma López Bermejo, Marina Albiol Guzmán, Ángela Vallina, Kostas Chrysogonos, Georgios Katrougkalos, Kostadinka Kuneva, Sofia Sakorafa, Marie-Christine Vergiat
GUE/NGL frakcijos vardu

**Europos Parlamento rezoliucija „Žodžio laisvė Turkijoje: neseniai įvykdyti žurnalistų bei žiniasklaidos įmonių vadovų suėmimai ir sistemingai žiniasklaidai daromas spaudimas Turkijoje“
(2014/3011(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į 1996 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, ypač į jo 19 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į 1996 m. Europos žmogaus teisių konvenciją, ypač į žodžio laisvę,
 - atsižvelgdamas į Komisijos parengtą 2014 m. Turkijos pažangos ataskaitą,
 - atsižvelgdamas į Tarybos 2014 m. gruodžio 16 d. susitikimo išvadas,
 - atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Turkijos pažangos ataskaitų ir į savo 2013 m. birželio 13 d. rezoliuciją dėl padėties Turkijoje¹,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi 2014 m. gruodžio 14 d. vykdant policijos veiksmus trylikoje Turkijos miestų suimtas 31 žmogus, dauguma jų – žurnalistai, scenaristai arba redaktoriai, įskaitant laikraščio „Zaman“ vyriausiąjį redaktorių ir transliuotojų grupės „Samanyolu“ pirmininką; kadangi keturi iš sulaikytųjų toliau kalinami;
- B. kadangi remiantis oficialiais šaltiniais sulaikymai vykdyti remiantis įtarimu dėl teroristinės organizacijos įkūrimo, buvimo jos nariu ar jos rėmimo arba dėl propagandos prieš religinę bendruomenę „Tahsiye“ skleidimo Turkijoje, tvirtinant, kad jie priklauso teroristinei organizacijai;
- C. kadangi manoma, kad šie suėmimai yra susidorojimas su vyriausybę kritikavusiais asmenimis ir politinės opozicijos netoleravimas;
- D. kadangi Turkijos baudžiamojo kodekso 125 straipsnyje nustatyta, kad garbės ir orumo įžeidimas yra baudžiamasis nusikaltimas, 301 straipsnyje nustatyta baudžiamoji atsakomybė už Turkijos tautos įžeidimą, nusikaltimus viešajai tvarkai ir konstitucinei santvarkai, o Kovos su terorizmu įstatymas ir Žiniasklaidos įstatymas panaudoti suvaržant žodžio laisvę;
- E. kadangi laikraščiams, rašantiems kurdų klausimu arba leidžiamiems kurdų kalba, nuolat buvo daromas spaudimas, įskaitant uždraudžiant atvykti žurnalistams arba juos įkalinant dėl kaltinimų terorizmo propaganda;

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0277.

- F. kadangi užsienio žurnalistams taip pat buvo grasinta areštais, paskutiniai buvo Diyarbakire dirbantis Nyderlandų žurnalistas Frederike Geerdink, 2015 m. sausio 6 d. suimtas dėl kaltinimų, susijusių su teroristinės organizacijos propaganda, ir Mehmet Ülğur, 2015 m. sausio 7 d. suimtas todėl, kad fotografavo teisme;
- G. kadangi nuolat vyksta bauginimo kampanija ir vyriausybės kritikais laikomų žurnalistų atleidinėjimas iš darbo, išplito žurnalistų ir žiniasklaidos vidinė cenzūra;
- H. kadangi Turkija yra viena iš šalių, kuriose įkalinta daugiausiai žurnalistų, t. y. pagal ESBO statistiką 2014 m. birželio mėn. kalėjo 22 žurnalistai;
- I. kadangi suėmimai ir prieš vyriausybės kritikus nukreipta kampanija turėtų būti laikomi ne pavieniais atvejais, o susijusiais su bendra Turkijos vyriausybės vidaus ir išorės politika; kadangi jų daugėja aštrėjant konfliktui tarp buvusių sąjungininkų Recepo Tayyipo Erdogano ir Fethullaho Guleno ir jo judėjimo ir kadangi šie atvejai tiesiogiai susiję su organizacija „Ergenekon“ ir T. Erdogano vyriausybės bei šeimos nariams iškeltomis bylomis dėl korupcijos;
- J. kadangi nereikėtų pamiršti 2013 m. liepos mėn. įvykių Gezi parke;
- K. kadangi 2014 m. gruodžio 6 d. buvo atleisti 98 Maltepe universitetinės ligoninės Stambule darbuotojai dėl to, kad priklausė pažangiai Sveikatos darbuotojų profesinei sąjungai;
- L. kadangi Turkija, kaip šalis kandidatė į ES nares, privalo laikytis Kopenhagos kriterijų ir gerbti bei skatinti demokratiją, taip pat stiprinti demokratines ir žmogaus teises ir laisves, įskaitant žodžio laisvę;
- M. kadangi Komisijos parengtoje 2014 m. Turkijos pažangos ataskaitoje labai kritiškai vertinama žodžio laisvės padėtis šalyje ir reiškiamas susirūpinimas dėl šios padėties;
- N. kadangi vyriausybė laikosi neoliberalios ekonominės politikos, dėl kurios vis didėja gyvenimo lygio skirtumai ir vis daugiau žmonių skursta;
- O. kadangi Turkijos prezidentas laikosi regioninės politikos, apibūdinamos kaip naujosios Otomanų imperijos politika, turinčios aiškių ekspansionistinių bruožų;
- P. kadangi Turkija darė neigiamą poveikį Sirijos vidaus padėčiai, sudarydama galimybę į Siriją laisvai plūsti ginklams ir vadinamiesiems kovotojams, taip pat iš ES šalių; kadangi ji buvo apkaltinta dėl bendradarbiavimo su Islamo valstybe, visų pirma dėl to, kad Kobanės mieste trukdė jo gynėjams;
- Q. kadangi Turkija per navigacinių įspėjimų sistemą (NAVTEX) paskelbė pranešimą, kuriame nustatė, kad dalis Kipro Respublikos išskirtinės ekonominės zonos rezervuojama, tai yra tolygu kišimuisi į šios šalies suverenumą, ir toliau kelia įtampą Viduržemio jūros rytuose;
- R. kadangi Turkija nesilaiko tarptautinės teisės ir geros kaimynystės, taip pat su ES (į kurios nares ji yra kandidatė) valstybėmis narėmis, reikalavimų;

1. griežtai smerkia suėmimus ir prieš žurnalistus, scenaristus arba redaktorius nukreiptą kampaniją, kuria siekiama nutildyti vyriausybės kritikų ir opozicijos balsus, ir ragina juos paleisti, taip pat paleisti visus politinius kalinius;
2. smerkia valdžios institucijų kišimąsi ir spaudimą, daromą teismų sistemai, ir ragina gerbti teisminių institucijų nepriklausomumą;
3. primena, kad Turkija kaip šalis kandidatė į ES nares yra įsipareigojusi laikytis Kopenhagos kriterijų, ir ragina Tarybą ir Komisiją reikalauti, kad Turkija griežtai jų laikytųsi;
4. ragina Tarybą ir Komisiją nustoti ekonominius ir prekybos interesus laikyti svarbesniais nei tarptautinė teisė ir žmogaus teisės bei laisvės;
5. ragina atšaukti kovos su terorizmu įstatymą;
6. smerkia Turkijos kišimąsi į Siriją, nes tai yra tarptautinės teisės pažeidimas, ir reikalauja, nedelsiant nustoti tai daryti;
7. smerkia Turkijos naujus per NAVTEX padarytus pranešimus ir reikalauja juos nedelsiant atšaukti, visus Turkijos laivus patraukti iš Kipro Respublikos išskirtinės ekonominės zonos ir užtikrinti, kad Turkija siektų gerų kaimyninių ryšių ir pagerinti santykius su visomis ES valstybėmis narėmis;
8. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Europos Tarybos generaliniam sekretoriui, Europos Žmogaus Teisių Teismo pirmininkui, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams ir Turkijos Respublikos vyriausybei bei Didžiajai Nacionalinei Asamblėjai.